

Anonymiseret version

Oversættelse

C-381/23 – 1

Sag C-381/23 [Geterfer]ⁱ

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

19. juni 2023

Forelæggende ret:

Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (Tyskland)

Afgørelse af:

19. juni 2023

Sagsøger:

ZO

Sagsøgt:

JS

[Udelades]

Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt

Familiengericht

(byretten i Mönchengladbach-Rheydt (afdelingen for familieretlige sager))

Kendelse

I den familieretlige sag mellem

1. ZO, [udelades] Mönchengladbach,

Sagsøger,

ⁱ Den foreliggende sags navn er et vedtaget navn. Det svarer ikke til et navn på en part i sagen.

[udelades]

mod

2. JS, [udelades] Belgien,

Sagsøgt,

[udelades]

har Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (byretten i Mönchengladbach-Rheydt)

den 19. juni 2023

[udelades]

afsagt følgende kendelse:

Forelæggelsesafgørelsen af 9. marts 2023 ændres som følger:

Sagen forelægges i henhold til artikel 267 TEUF Domstolen med spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om litispendens i henhold til forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. november 2018, når der i Belgien verserer en sag om børnebidrag mellem børnenes far og børnenes mor, og der senere i Tyskland anlægges en sag om børnebidrag af barnet, der nu er blevet myndigt, mod børnenes mor.

Faktiske omstændigheder

Børnenes far og sagsøgte var gift med hinanden. De blev skilt den 29. november 2010.

Under ægteskabet blev sagsøgeren født den 29. november 2001.

Under ægteskabet blev endvidere en søn født den 5. maj 2000.

Børnene levede efter separationen først hos deres mor i Belgien.

Sagsøgeren og hendes bror er registreret med bopæl på både børnenes fars og i [udelades] Belgien på børnenes mors adresse. Reelt bor sagsøgeren i løbet af ugen på [udelades] kostskole.

Sagsøgerens bror har, efter tidligere også at have boet på en kostskole, siden april 2019 udelukkende boet hos sagsøgte.

Ved dom afsagt af syvende afdeling for familieretlige sager ved Gericht Erster Instanz Eupen (retten i første instans i Eupen (Belgien)) den 17. december 2014 [udelades] blev børnenes far tilpligtet at betale børnenes mor et månedligt børnebidrag på 358,00 EUR pr. barn.

Ved dom afsagt af syvende afdeling for familieretlige sager ved Gericht Erster Instanz Eupen (retten i første instans i Eupen) den 31. august 2017 [udelades] fik børnenes far overdraget den »fulde forældremyndighed« over sagsøgeren og hendes bror.

Ved Gericht Erster Instanz Eupen (retten i første instans i Eupen) verserer der en sag med j.nr. 362/14 om børnebidrag (sagsøgte mod børnenes far), som har været stillet i bero siden sommeren 2018, men ved skrivelse af 17. august 2021 er genoptaget.

Sagsøgeren har oplyst, at hun det meste af sommerferien, samt når hun har fri fra skole, opholder sig hos børnenes far. Hun afviser at have kontakt til sin mor.

Sagsøgeren har ved et trinvist søgsmål

påstået sagsøgte tilpligtet at foretage følgende:

1. At fremlægge oplysninger om sine indtægts- og formueforhold i perioden fra november 2017 til oktober 2018 og til støtte for oplysningerne at fremlægge følgende dokumenter:

- selvangivelse med samtlige bilag for årene 2015, 2016 og 2017, skatteopgørelser for årene 2015, 2016 og 2017 samt eventuelle berigtigelsesafgørelser.

I tilfælde af indtægter fra lønnet beskæftigelse:

- lønsedler for perioden fra november 2017 til oktober 2018.

I tilfælde af indtægter fra udlejning og bortforpagtning:

- regnskab for årene 2015, 2016 og 2017.

I tilfælde af kapitalindkomst:

- relevante bankerklæringer for årene 2015, 2016 og 2017.

I tilfælde af modtagelse af sociale ydelser:

- den aktuelle ydelsesafgørelse.

2. I andet trin at erklære, i givet fald på tro og love, at hendes oplysninger er korrekte og fuldstændige.

3. I tredje trin at betale sagsøgeren et endnu ikke beløbsfastsat manglende underholdsbidrag fra november 2017 til tidspunktet for litispændsen samt et endnu ikke beløbsfastsat løbende underholdsbidrag med virkning fra litispændsen.

Sagsøgte har nedlagt påstand om,

at søgsmålet afvises.

Sagsøgte er af den opfattelse, at Amtsgericht – Familiengericht – Mönchengladbach-Rheydt (byretten i Mönchengladbach-Rheydt (afdelingen for familieretlige sager)) hverken har international eller stedlig kompetence i sagen.

Sagsøgeren bor på en kostskole og opholder sig i weekenderne hos sine veninder. Indtil for ca. et år siden opholdt sagsøgeren sig regelmæssigt hos sagsøgte i Belgien hver anden weekend. Der foreligger endvidere litispændens, og sagsøgerens søgsmål kan derfor ikke antages til påkendelse.

Retten afviste ved kendelse af 3. november 2021 hele søgsmålet med den begrundelse, at der er tale om litispændens på grund af, at der allerede er anlagt en sag om børnebidrag i Belgien. Der er endvidere tale om den samme sagsgenstand. Tysk lovgivning sonder ganske vist mellem henholdsvis mindreårige personers og myndige personers ret til underholdsbidrag. I den foreliggende sag har sagsøgeren dog påberåbt sig ret til begge dele.

I henhold til artikel 203, § 1, i den belgiske Code Civil (borgerlig lovbog) har forældre pligt til at sørge for deres børns underhold helt frem til afslutningen af børnenes uddannelse, også selv om dette tidspunkt ligger efter myndighedsalderens indtræden ved det fyldte 18. år (jf. borgerlig lovbogs artikel 388). Med forbehold af barnets rettigheder har forældre således en gensidig forpligtelse til at betale underholdsbidrag (jf. borgerlig lovbogs artikel 203a).

Ganske vist er der ikke tale om de samme parter i de to sager (i den foreliggende sag: et myndigt barn/i Belgien: børnenes far), men der er dog tale om den samme sagsgenstand, således at der består en risiko for modstridende afgørelser.

Sagsøgeren indgav ved skrivelse af 30. november 2021 appel til prøvelse af denne afgørelse.

Ved kendelse af 26. april 2022 ophævede Oberlandesgericht Düsseldorf (den regionale appeldomstol i Düsseldorf) den forelæggende rets afgørelse og hjemviste sagen til fornyet behandling og afgørelse ved den forelæggende ret.

Dette blev begrundet med, at den foreliggende sag og den i Belgien verserende sag ikke har den samme sagsgenstand.

Relevante forskrifter

Anførte nationale forskrifter

§ 261 i ZPO (den tyske civile retsplejelov) (litispændens)

1) Sagens litispændens indtræder ved søgsmålets anlæggelse.

2) Litispendens for så vidt angår et krav, der først fremsættes under sagen, indtræder på det tidspunkt, hvor kravet fremsættes i retsmødet, eller der fremsendes et processkrift, som opfylder kravene i § 253, stk. 2, nr. 2.

3) Litispendens har følgende virkninger:

- **1. Under litispændens kan ingen af parterne føre sagen på anden måde;**
- 2. Kompetencen for den ret, som sagen verserer for, berøres ikke af en ændring i de omstændigheder, der begrundet kompetencen.

Anførte EU-retlige forskrifter

Artikel 12 i forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. november 2018 (**litispendens**)

1. Såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige medlemsstater, udsætter enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, på embeds vegne sagen, indtil denne rets kompetence er fastslået.

Når det er fastslået, at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den første.

Baggrunden for forelæggelsen

Sagen forelægges i henhold til § 267, stk. 2, TEUF Domstolen til afgørelse ud fra følgende betragtninger:

Spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger litispændens, er af afgørende betydning for afgørelsen af tvisten, eftersom det foreliggende søgsmål om underholdsbidrag i tilfælde af litispændens umiddelbart vil kunne afvises i henhold til artikel 12, stk. 2, i forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. november 2018.

Forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. november 2018 finder anvendelse i den foreliggende sag.

Denne forordning finder i henhold til artikel 1 anvendelse på underholdspligt, der udspringer af et familieforhold, slægtskab, ægteskab eller svogerskab. Den foreliggende sag drejer sig om krav på børnebidrag, som børnenes far tidligere, da sagsøgeren var umyndig, har gjort gældende mod børnenes mor, og som sagsøgeren, der i mellemtiden er blevet myndig, [nu også] gør gældende mod børnenes mor.

I henhold til artikel 3 i Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt (herefter »forordning om underholdspligt«) er det efter et af samme bestemmelses alternativer i litra b) [retten i] den medlemsstat, hvor den berettigede person (i den foreliggende sag sagsøgeren) har sit sædvanlige

opholdssted, der har kompetence. På grund af kostskoleopholdet må dette antages at være Tyskland, også selv om sagsøgeren lejlighedsvist måtte opholde sig i Belgien, hvilket der ikke er enighed om.

Såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige medlemsstater, udsætter [i henhold til] denne forordnings artikel 12 enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, på embeds vegne sagen, indtil denne rets kompetence er fastslået.

Når det er fastslået, at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den første.

Den forelæggende ret er af den opfattelse, at den afgørelse, som Oberlandesgericht Düsseldorf (den regionale appeldomstol i Düsseldorf) har truffet, er i strid med EU-retten. Den foreliggende sag drejer sig om spørgsmålet om litispændens i henhold til artikel 12 i forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. november 2018. Efter den forelæggende rets opfattelse er der i denne forbindelse fortsat tale om de samme parter i den belgiske og den foreliggende sag. De enkelte parter roller i de pågældende sager er imidlertid i henhold til artikel 12 uden betydning. EU-Domstolen betragter to forskellige personer som »de samme parter«, hvis deres interesser i den grad er sammenfaldende, at en dom afsagt over den ene har retskraft i forhold til den anden (jf. Domstolens sag C- 351/96 Drouot, Samling af Afgørelser 1998 side I-3075, præmis 19). Hvis Domstolens praksis vedrørende EuGVÜ (konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager) overføres på forordningen om underholdspligt, må der, såfremt dommen også fuldt ud har retsvirkning for barnet, også antages at være tale om de samme parter i sagen om børnebidrag, selv om det i en af sagerne ikke er barnet selv, der er part, men derimod en af forældrene, der på vegne af barnet gør dettes krav om børnebidrag gældende [udelades]. Dette er efter den forelæggende rets opfattelse tilfældet i den foreliggende sag.

Der er efter den forelæggende rets opfattelse endvidere tale om et krav, der har samme genstand. Fuldbyrdelsessøgsmålet om betaling af underholdsbidrag og det trinvis søgsmål med henblik på at opnå denne betaling har samme genstand [udelades].

Vejledning om appelmuligheder:

Denne kendelse kan ikke kæres.

[Udelades]